

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:

Kossuth-utca 166. szám, Falczione-féle házban.
Kiadóhivatal
Oblát Karoly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felolós szerkesztő:

Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 8 kr.

Neptantóknak: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 frt

Magyeletük minden vasárnap és csütörtökön.

A nemzeti párt két szórnoka.

Hódossy Imre és Ivánka Oszkár beszédekkel a legteljesebb mértékben rászolgáltak a nemzet hádjára. Lehet, hogy ebben a vak és világtalan korban, mikor a nyomtatott papíros, az élő szó a parlamentben csak arra való, hogy kigunyolják a hatványhates kiegyezés politikai kötelezettségeit, erre a nemzedékre vonatkozólag Hódossy csak mint közjogi álmódózó, Ivánka Oszkár pedig mint krakeler fog előtűnni a szabadelvűpárti tükrökben. Hát jól van ez így, vele jár már ennek a kornak a politikai és erkölcsi eltévelyedésével, hogy nem tudja elviselni az igazmondást s a kik oda állanak a nemzet színe elé az ő igazságaikkal, meggyőződésük függetlenségével, azokra kiabálja rá az utszéli kufárság a felszólítást s a kik megérték a politikai és erkölcsi kivégzése, ma mint marttyrok és hősök szerepeltetnek.

Ha megfordul a közvélemény ebben az országban s mi hiszünk annak megfordulásában, mert a házugság örökké nem tarthatja magát, abban része lesz a nemzeti párt már két szórnokának, Hódossy Imrének és Ivánka Oszkárnak. Ivánka a neki tulajdon hidegvérrel állította a szégyenpadra br. Bánffy Dezsőt, megmutatván egyuttal, hogy gróf Tisza István önzellensége alatt mi rejlik. Nyugalommal, a bonczoló elme könyörtelen élével aprózta fel Ivánka Oszkár a jelen és jövő oszlopát. Nem tehetünk róla, ha e két politikai egyéniség beszéde után a maga egész nudítással áll az ország előtt s csak azok a kellékek maradtak a csatatéren, a melyek a szabadelvű ve-

zérket egy lütemük fel, mintha a leg-sajátabb edes önzésen kívül valamit képviselnének. És nem tudunk a magyar politikai élet ama reális megajzolásán megbotránkozni, melyet Ivánka állított elénk. Mert igaz annak minden vonása, nincs abban pártszenvédély sugalla tulzás, hanem igenis, mint egyik szomorú fejezete a magyar politikának és morálnak iróztató törvényeit mutatja meg a mélyeséges megsülyedésnek. A szabadelvű párt nyugtalankodik, Bánffy megszökik az inkvizíció elől, ma csak ez a hatás a tulsó oldalon. Az az erős narkotikum, mely a szabadelvű pártnak elvette politikai öntudatát, kiölte nemzeti önértelét, megcsökkentette aktivitását, még annak az ellenszernek sem enged, a mely Ivánka beszédének minden sorában ébresztette a saját javak gondos kultiválásában elmélyedt embereket. Ezért nem ebből a hatástól, hanem éppen a hatás negatívumából mérlegeljük Ivánka Oszkár beszédének a jelentőségét. Mi nem tehetünk róla, ha teljesen kiveszett az érzékenység a tuloldalón, ez nem az ellenzék hibája, hanem tünete ennek a kornak, a melyben a politikai párt, minister, főispán olyan erősen teszi magát a klikk-uralomban, hogy reá nézve fölöslegesnek tartja az erkölcsi mérlegelést.

A nemzeti pártról elhangzott másik beszéd, Hódossy Imre szónoklata kísérlet volt arra, hogy van-e még a szabadelvű pártban némi fogékonyság arra, hogy megőriztessenek általa a törvények határozott parancsai. Hódossy oly tiszta, világos képét nyújtotta a mostani napirendvita, valamint a kiegyezés közjogi vonatkozásainak a melyhez csak a Bánffy által összevásárolt szabadelvű párt érzékeltensége kellett, hogy

meg ne értessék. Azaz dehogya. A Hódossy beszédet nagyon jól értették ott a tuloldalón, hiszen tavaly ezeknek az érvöknek a teljes éretőkben való elfogadása teremtetle meg a provizórium-törvényt, ezeket honorálta Bánffy s ma ugyanezeket forgatja ki Tisza István s ezeket akarja kivégezni Bánffy a szabadelvű párt asszisztenciájával. Persze tavaly a kormánynak és a szabadelvű pártnak más volt az érdeke. A törvényhez, legyen az bezzikkezézet, evagy a felküsmerebbe bevésett, csak a nemzeti párt há s ez a párt áll meg tétovázás és félreéítés nélkül e nehéz viszonyokban. A kormánypárt, az türi, hogy a legkegyetlenebb hazinondással a legelősebb logikával bizonyítsák reá a házugságot, a félrevezetést. Mert ez már program annál a pártnál, a mely ellökte a lábait a politikai és erkölcsi program utolsó foszlányait is.

Ivánka Oszkár nevezetes beszédjéből a mi viszonyainkra is rá lehet húzni a következő sorokat:

Ivánka Oszkár: Az egyházpolitika alkalmával, fölünk is kiléptek néhányan, mert nem egyezt meg nézetük ezen párt tulnyomó többségének nézetével. Mi nem voltunk kötelező polgári házasság mellett, az illetők pedig a kötelező polgári házasságot kívántak s mert nem akartak egy párt zömével ellentétes nézetet vallani, ennél fogva kiléptek. Ilyenek voltak: Ernusz Kelemen, Horváth Lajos és más tiszteleltre méltó és tisztességes urak. Kétségtelen, hogy a párt-ról való ilyen kilépés mindig csak elismerést és tiszteletet érdemel. Ehhez kétség és kritika nem fér. Hasonlítsuk már most össze ezekkel ellenében azon kilépéseket a nemzeti pártból, melyek nem elvi okokból, de azért történtek, mert súlyosnak találták az exisz-

Foulard-selyem ⁶⁵ krtól

3 frt 35 krig méterenként legújabb mintázat s színekben

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, esikos, koezkázott mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző, fajta és 2800 különböző szín és arnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabérb., vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbeljeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben
(os. és kir. udvari szállító.)

teneziát ott, a hol a zavarosban halásznai legkisebb kilátás sem lehet. S tekintsük aztán, mért lépnek ki mások a kik nyíltan és őszintén bevallani nem röstelték, mert ellagadni valójuk nem volt a szabadelvű pártból: itt van gróf Károlyi István. Mondják meg, miért lépett ki a szabadelvű pártból?! (Tetszés balfelől.) Talán túlságosan tisztességesnek találta az ottani állapotokat?! (Élénk derültség a bal- és szélsőbaloldalon.) Itt van Blaskovich Sándor nyilatkozata, csak a múlt napokban látoit napvilágot. Büszkék rá az urak? (Mozgás jobb felől.) Itt van Rohoney Gedeon, a ki szintén kilépett. Nem nagyított, sőt igen keveset mondott ahhoz képest, a mi történt. (Mozgás.)

És mi történt? Nemesak oly irányban történtek felszólalások, illetőleg nemesak az történt, hogy a választási visszaéléseket egyesek magán-beszélgésekben ismerték el, hanem történt egy nagyobb lépés, a mennyiben a miniszterelnök ur a választások után maga is bevallja a miniszterelnöki székéből, hogy igenis ő a választásokra nagy összegű pénzeket fordított. Nem is tartja azt tilos dolognak. Ő kezelte a pártkasszát. Gróf Tisza István képviselő ur maga elismeri, hogy kivált azon kerületekben, a hol a néppárti agitáció erősebben fellépett, a választások tisztaságára nézve súlyosabb kihágások történtek, mint korábban. A szabadelvű párt tehát ezeket nem is tagadja, hanem beismeri, de más irányt követ és ki akarja ezekre mondani a szankciót. Azt a felfogást akarja érvényesíttetni,

hogy igenis a koránynak joga van arra, hogy ezen választási visszaéléseket elkövesse. És itt ráfogok térti a Desseöffy esetre, mely ezekkel szoros kapcsolatban áll. (Mozgás a jobb oldalon. Felkiáltások a baloldalon: Ezt nem szeretik hallgatni, ugy-e? Ez kellemetlen!) Én voltam az, a ki a zárt ülések megszüntetését kértem. Egyik indokomat elfogadtam, a másikat feleslegesnek tartottam ott megmondani. Megmondom tehát most. Azért kértem én a zárt ülések megszüntetését, mert meggyőződtem arról, hogy az őszinteség a kapacitációban teljesen hiányzik. (Halljuk! Halljuk! Zaj. Kértem azért is, mert a miniszterelnök úr maga is azt az óhaját nyilvánította, hogy ez az ügy nyílt ülésben a Ház előtt tárgyalassék. Hát én, a mennyire lehet, röviden fogom ezt tenni. (Egy hang jobbfelől: Tekintettel arra, hogy egy negyed háromra! Halljuk! Halljuk! a bal és szélsőbaloldalon.)

Desseöffy főszolgabíró azt jelentette ki, hogy sürgönyt kapott Bánffy Dezső miniszterelnök úrtól 1896. évi október 23-án a következő tartalommal: (Halljuk! Halljuk! balfelől.) »Kérem engem szombaton felkeresni. Báró Bánffy Dezső miniszterelnök.« Tehát, mint miniszterelnök rendelte magához a főszolgabíró. Azt mondja továbbá: (Olvassa.) Hogy báró Bánffy Dezső felszólított, a szokásos bevezető nyilatkozatok után tudatta velem, miszerint azért kéretem magához, hogy tájékoztassam a monori választó kerület helyzetéről és a hivatalos jelölt kilátásairól. (Félkiáltások

balfelől: Hivatalos jelölt!) Erre azt válaszoltam, hogy én az egész választási mozgalomtól távol tartom magam, mert szavamat már Lukács Gyulának ígértem. A miniszterelnök ur erre azt válaszolta: nyilatkozata réám nézve megfepő, mert nagy súlyt fektetek arra, hogy a főszolgabíró a hivatalos jelöltet támogassa. Az én feleletem erre az volt, hogy: mikor én Lukács Gyulának a szavamat adtam, akkor még hivatalos jelölt nem is volt. A tisztelt miniszterelnök ur erre ismételte, hogy ő nagy súlyt helyez arra, miszerint a főszolgabíró a hivatalos jelöltet támogassa, és ha nem, akkor következik a központból egy kis nyomás, és ha még ez sem elég, a további intézkedéseket fentartja magának. (Halljuk! Halljuk! balfelől. Zaj és mozgás jobbfelől.)

Elnök: Csendet kérek!

Ivánka Oszkár: Erre vonatkozólag báró Bánffy Dezső összes védekezése az, hogy hiszen ezen fenyegetések az illető főszolgabíróra semmiféle konzekvenciái nem voltak. Nem akarok a dolognak hosszas taglalásába belebocsájtkozni; hiszen egészen világosan intéztük a miniszterelnök urhoz és a szabadelvű párthoz a kérdést, »hogy igaz-e az, hogy báró Bánffy Dezső miniszterelnök rendelte magához a főszolgabíró abból a célból, hogy őt a választások felől tájékozza? Igaz-e hogy ez alkalommal a főszolgabíróra pressziót akart gyakorolni azon célból, hogy a választásnál ne azon jelölt mellett tartson, a kinek szavát adta, hanem az ugynevezett hivatalos jelölt mellé

A „ZOMBOR és VIDEKE” TARCZAJA.

Imponálni kell tudni.

Humoros elbeszélés.

— A „Zombor és Videke” eredeti tarczája. —
Írta: **Harsány Jenő.**

Szorgalmasan olvastam a lapok apró hírdetéseit. Egy napon a következő hírdetés ragadta meg figyelmemet:

INTELLIGENS

megjelenésű urak (hölgyek is) fix fizetés és magas provísió mellett állandó alkalmazást nyerhetnek ügynöki minőségben nélkülözhetetlen cikks terjesztése körül. Cím a kiadóhivatalban.

14598.

Hamarjában azt se tudtam hogy mit tegyek. De nem sokáig haboztam. Behaboztam szappannal az arcomat és megborotválkoztam. E műtétet követé a nagy fáradtsággal járó gérokk fölvétele, mely ugy fénylett, mint a sötétben a szent-jános bogár. E ruhadarabon bizonyult be fényesen a „Nem mind arany, a mi fénylik” közmondás igazsága. Végül nyakkendő raktároból kiválogattam a legjobbat (a legrégebbet) és

ezzel híven kifejeztemnek véltem intelligens voltamat.

Rohantam egyenest a kiadóhivatalba. A címet megkaptam, szagultam tovább.

Mire a rendeltetési helyre értem, alig tudtam lélegzeni. Izzadtam, mint négy igavonó barom együttvéve. Ehhez járult, hogy zsebkendőmet otthon hagytam, miért is nedves ábrázatomból közelebbi összeköttetésbe hoztam kabátom belső részével.

A czímzett ajtaján idomtalan nagyságú névjegyem ez állott:

SALZGRUBER JAKAB
paprika-kereskedő.

Csengettem, csinos szoba-leány nyitott ajtót. Én beléptem, ő rám nézett, alig ha meg nem igazelt.

Véletlenül a lábára léptem, mire fölkiáltott: „Jaj, a tyukszemem!” — Én rá néztem, de nem kiáltottam semmit.

Tágas, nagy szobába kerültem. Ha egy légy zúmmogását nem hallom, kereken kijelenttem volna, hogy a szobában siri csend honolt.

Köpecs kis 45 év körüli emberke ült a pamlagon, kényelembe helyezkedve, szájában hosszú száru pipával, melyből nagyokat pöfékelt.

A köszönés után rátértem jöttöm céljára.

A háziur pipáját letette és pápészemét fölvette.

— Volt már ily minőségben? — Kérdé közömbös hangon.

— Ne ...

— Eddigi foglalkozása?

— Többek között utazó voltam.

— Miben utazott?

— Gombos-, varró- és hajtűkben, nyak- és zsebkendőkben; továbbá fog-, ruha- és hajkefékben.

A kis emberke lábát himbálta, a mit én ugy értelmeztem, hogy kielégítette válaszom.

Egy ideig néma hallgatás váltá föl iménti párbeszédünket. A házi úr hol föl, hol lenézett, de nem szólt semmit. Én is hallgattam.

A csendet Salzgruber úr mennydörgés-szerű trüsszentése töré meg.

— Forgott-e már magasabb körökben? — kérdé hirtelen.

— Magasabb körben voltam ugyan elgyszer, de ott nem én forogtam, hanem a — helyiség.

— Érhetetlen.

— Ez ugy van kérem — magyaráztam, — hogy tiszteltbeli jegyzője és pénztáros

aljon és hivatalos befolyását használja fel oly irányban, hogy a hivatalos jelölt megválasztassék?

Virtülisták névjegyzéke.

Zombor szab. kir. város legtöbb adót bizottsági tagjaink névjegyzéke 1898. évre. Fernbach Péter földbirtokos 2714 ft 44 kr. *Dr. Krónits István ügyvéd 2475 ft 16 kr. *Koczkar Zsigmond kir. közjegyző 1898 ft 72 kr. *Széchényi József országgyűlési képviselő 1702 ft 66 kr. *Bikár Péter mérnök 1595 ft 30 kr. Falcione Lőrincz földbirtokos 1558 ft 10 kr. Lallosevits Jakab földbirtokos 1512 ft 88 kr. *Poeskay Sándor városi tiszti ügyész 1440 ft 10 kr. *Dr. Konyovits Dávid ügyvéd 1288 ft 80 kr. Falcione Gusztáv kereskedő 1259 ft 45 kr. * Dr. Falcione Nándor ügyvéd 1193 ft 80 kr. Hameder Károly földbirtokos 1128 ft 08 kr. *Dr. Maximovits Miklós földbirtos 1077 ft 80 kr. *Heindlhofer Róbert kereskedő 1039 ft 04 kr. Sztrilich Gyula földbirtokos 1031 ft 05 kr. Blumenthal Lajos földbirtokos 1012 ft 90 kr. *Bikár Simon keresk. és iparbank igazgatója 990 ft 72 kr. Vuits A. Miklós földbirtokos 979 ft 96 kr. Lippert Ferencz ügyvéd 936 ft 60 kr. *Dr. Gräber Lajos ügyvéd Apatin 872 ft 86 kr. *Dr. Czvetkovits Péter 870 ft 14 kr. Vámosi Samu földbirtokos Prigl.-Szt.-Iván 820 ft 99 kr. Birvallys György földbirtokos 808 ft 96 kr. *Dr. Zákó István ügyvéd 806 ft 50 kr. Konyovits István földbirtokos 806 ft 40 kr. * Aszt. Nándor nyug. kir. curiai bíró 786 ft 98 kr. Józits György földbirtokos 752 ft 53 kr. Koszanits Koszta kereskedő 724 ft 15 kr. *Szauerborn Károly földbirtokos 731 ft 70 kr. Raits György földbirtokos 711 ft 12 kr. Dzsinitz József földbirtokos 704 ft 36 kr. Méré (Wagemann) Simon földbirtokos 672 ft 41 kr. *Fejér Gyula apát plébános 659 ft 20 kr. *Dr. Pavlovits Simon megyei tiszti főorvos 639 ft 24 kr. Georgievits Keszta földbirtokos 630 ft 90 kr. Veszelszky Péter földbirtokos 622 ft 76 kr. *Molnár István nyug. kir. trvszéki bíró 574 ft 88 kr. Tárcazy Mór földbirtokos 572 ft 83 kr. *Kozma László országgyűlési képviselő 557 ft 66 kr. Bruck Adolf földbirtokos 566 ft 41 kr. Jakoesits Mihály földbirtokos

554 ft 33 kr. *Dr. Vujits János ügyvéd 545 ft 12 kr. *Szondy Mátyás kir. trvszéki bíró 532 ft 44 kr. Mikósy Imre szállodás 512 ft 40 kr. Ambrozovits Béla nyug. miniszt. tanácsos Budapest 500 ft 70 kr. *Dr. Bikár Nemád ügyvéd 493 ft 46 kr. Frey Imre aranyműves 493 ft 33 kr. Schläffer Samu kereskedő 492 ft 79 kr. *Dr. Poppovits István városi tiszti főorvos 489 ft 18 kr. Loogó József földbirtokos 487 ft 37 kr. — Póttagok: *Vukicsévits Gy. Miklós földbirtokos 453 ft 92 kr. Báró Bibra Frigyes földbirtokos 438 ft 22 kr. Krónits Trifun kereskedő 431 ft 64 kr. Jankovits Dávid földbirtokos 427 ft 21 kr. Sztójkovits Zakár kereskedő 419 ft 74 kr. Szalay Károly magánzó 410 ft 58 kr. Maicen Alajos háztulajdonos 390 ft 10 kr. (A *gal jelöltek okleveleik alapján kétszeresen van számítva.)

Hírek.

* **Kinevezés.** A földmivelésügyi m. kir. miniszter az almai erdők kezelésével alkalmazott erdőtisztek létszámában ifj. Belhazy Gyulát az apatini erdőhivatalhoz erdészszé nevezte ki.

* **Párbajok Zomborban.** A Bajai-utcai Herche-fele vendéglőben történt összeszólalkozás folyamanyaként pisztolypárbajoknak kellett volna lenni kedden délután 3 órakor a korzoi erdőben Molnár János, zombori kir. törvényszéki joggyakornok és tartalékos főhadnagy, valamint két ellenfele: Jannovics Miklós joghallgató és Paracetic György kir. kincstári ügyészegységi ügyvédjelölt között. A felek már meg is jelentek a párbaj színhelyén; az utolsó pillanatban azonban kibékkültek. Molnár János segédei Teofanovics Voiszlav és Bieliczky Károly, ellenfeleinek a segédei pedig Vojnics Pál főhadnagy és Francel Endre honvédszázados voltak. Párbajorvosokként: dr. Crying Ambrus és dr. Duchon János szerepeltek.

* **Az első fagy.** A pár nap óta jelentkező köd után a tegnapi éjjel meghozta a dért s ez első fagyot. Jó hideg volt s a zizek, kisebb tavak megkaptak az első bört, amelyből majd jégpánczéjüket szövik tél apó tündére. A fák leveleit nagyobrszt lesodorta a dér. Ha az idő így tart, a korcsolyázók nem sokára felkőthetik talpuk alá a fényes vasakat.

* **Csavojátzék hangversenye.** Csajovjátzék szombati hangversenye igen jól sikerült. Igen fényes közönség jött össze a színházban. Mindössze két páholy és talán 4 földszinti széksor maradt üresen. Csavojátzék igazán megerdennék a pártolast. Pospásabb hegedűjátékot és érdelemteljesebb csellóhangokat, mint szombat este, Zomborban talán még nem is hallottunk. Az est főérdeme azonban ketségkivül Vukicsévics Katinka úrnőé, aki kitünő zongorajátékaának és paratlanul népszerű egyéniségének latbatvével bebizonyította, hogy már nálunk is van zeneestélyeknek publikuma.

† **Gyászhir.** Werner Béla folyó hó 12-én életének 62 évében elhunyt.

† **Gyászhir.** Vettük a következő gyászjelentést: A felirottak mélyen szomorodott szívvel tudatják rokonaik és ismerőseikkel, hogy a szeretett férfi, jó apa, após, nagyapa és testvér Grätz János folyó évi november hó 12-én éjeli 1 órakor életének 66-ik, boldog hazaságanak 40-ik évében, a halotti szentsegek ajtós felvétele után, jobblétre szenderült. A megboldogult földi maradványai folyó évi november hó 13-án délután fél 4 órakor fognak a gyászaházban (Flórian utca 298. sz.) deszenteltetni és a Szent Rókus sikertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engedszelő szentmise-adozat pedig ugyane hó 16-án délelőtt 9 órakor fog a helybeli rom. kath. templomban az Urnak bemutatattani Zombor, 1898. évi november hó 12-én. Beke hamvainak! Grätz Jánosné szül. Lauer Franciska, özvegy. Szalkay Béla né szül. Grätz Emma, Grätz Gyula, gyermekei. Ifj. Szalkay Béla, unokája. Id. Szalkay Béla, veje. Grätz Antal Grätz István, Grätz Franciska férj. Koling, testvérei.

* **Mind hősök ök, mind férfiak.** Rülka lélekjelentéről és ténias batóságrol tett tanúságot tizenhölcz matéházi férfi család. A napokban ugyanis beallit Matéháza puszta két juhászok látszó ember és előbb túrot, vaját, húst, kenyert és minden egyébbb ételmit össze szednek, majd pedig bemennek az ökor istállóba, ott az épen jelenlevő férfi családkiöl elszedék a subákat, szűrt és minden náluk levő téli gunyat. Egyetlen egy béresnek — Domokos János a neve — volt batóság ellen állani, ezt a Domokos János a két vakmerő rabló leütötte. Jól végzett munka után a rablók eltaoztak. A puszta tizenhölcz férficseléd

voltam a „Komfortable kocsisok köré”-nek, mely a III-ik emeleten van. „Ez elég magas kör, azt hiszem.” Itt beruggottak néha napján, s ilyenkor a körhelyisége forgott körülöttem.

— Hát ez magánál magas kör?! — fakadt ki mérgesen a paprika-kereskedő.

— Oh, kérem . . . kérem, voltam én már magasabb körben is, teszem a „Hor-dárok és targonczosok köré”-ben; ez meg a IV-ik emeleten található.

— Hallatlan, hallatlan! — dörmögött az öreg.

— Hallatlan? Tudok én kérem hangosabban is beszélni, ha uraságod úgy kívánja. A kis emberke hol nevetett a megpukkadásig, hol tombolt, dühöngött a megveszekedésig.

— Mint művelt ember, a „Komfortable kocsisok köré”-nek miért volt csak jegyzője és pénztárosa, nem pedig elnöke? — kíváncsiskodott tovább a házigazda.

— Ez onnan van, — szóltam én, — hogy elnököt csak saját kebeléből választ a kör, azaz kocsisnak kell lenni, a szónak a legkocsisabb értelmében. Azonkívül feddhetetlen előéletnek kell örvendnie, más szó-

val: kocsiájával még egy embert sem gázolt el. Az oly tagok, kik három embert (és feljebb) gázoltak el, tehát lábbal tiportak a kör szentelt törvényeit, a plátói szigorúsági szabályok értelmében írgalmatlanul kigolyóztattak. Ez alatt értendő, hogy a legmarkosabb legények a kínálózó jó alkalmat megragadják a semmit sem gyanító áldozat nyakát s aztán a tagok dörgő „éljen” meg „Hoch” ribalgása közepette az ajtón, ablakon (a hogy jön) ünnepélyesen kidobják.

Hátra tett kezekkel járt fel és alá a szobában, majd pipára gyujtott. Még egy néhányszor mérte végig apró lépteivel a szobát, aztán megszólalt vékony, fuvolt hangon:

— És jelenleg mért nem jegyzője és pénztárosa a nevezett t. c. körnek?

A „pénztáros” szót oly különös hangnyomatékkal ejtő ki, hogy világosan elértetem a célzást.

— Ahhoz semmi köze! — válaszoltam szárazon.

— Mit mondott?! . . . Mit merészelt mondani?! sziszegtem magamon kívül, mialatt a pallón egy harisnyát pillantottam meg, melyet gyorsan fölkaptam és a paprika-kereskedő szemé közé vágtam, mivel keztyű a kezemen, se a kezemmel nem volt.

Én meg tovább szitottam a tüzet.

— Tudja maga, kogy kivel van dolga? Ugy-e nem tudja?! Maga az én becületemben mélyen megsértett és én megtettem a magamét, gentleman-hez, illően járván el midőn a harisnyát — keztyű hiányában — szemé közé dobtam . . . Tudja mit jelent ez? Én párbajra hívtam ki és maga e kihívással szemben meghunyászkodott, gyáván nyárs-polgárisan viselkedett . . .

A kis emberke nem mert szemembe nézni, félt még tekintetemtől is. De én ezzel mitsem törődve, folytattam kemény hangon:

— Ily dolgokban nem ösmerek félát. Fogalma sincs, hogy hány embert apítottam már föl és löttem agyon. Én nazarénus voltam testesből - lelkesül. Inkál b letettem szilárd meggyöződésen alapuló hitvallásról, csakhogy fegyvert foghassak, becsületem megóvása céljából. Legutóbbi párbajon Nagy-Szombaton, nagy-pénteken volt, de csütörtököt mondott pisztolyom, szerencséjére elenfelemnek.

A paprika-kereskedő sobálványnyá vált e szavakra. Hideg veritek gyöngyözött le homlokáról. A hideg kezdte nézni, majd veiót nem rázó sikolyalval a földre rogyott.

van és tíz ló fölött rendelkeznek, és egyetlen embernek sem volt bátorsága lóra kapni és a vakmerő rablaktól üldözőbe venni. A rendőrségnek sikerült a tettesektől Ternák Pál vaskuti és Mihelovics Miklós garai juhaszok és notárius gazemberek személyében kinyomozni és elfogni. A Rózsa Sándor dicsőségére vagyó juhaszok most a bajai kir. jásbíróság foglyai.

* **Talált hulla.** Folyó hó 8-an reggel Ujvideken a fűzfa erdőben egy körülbelül 70 évesnek és az iparos osztályhoz tartozónak látszó férfi hulláját találták fel az arra menő munkások. Amint később kiderült, a szerencsétlen Lerch Jakab 17 éves ujvidéki lakos cipész volt, akin az utolsó időben bűkmorságot észleltek. Többször napokig folyongott s utoljára lakásáról f. hó 2-án tavozott el. Halálát alítólag az éhség és hideg okozták.

* **Büntény-e vagy véletlen szerencsétlenség.** Ujvideken Mezey Imre és Rátvay János gimnazista fiúk f. hó 9-én csónakázás közben egy 11—12 éves leány hulláját fogták ki a Dunából a kiben atyja Csébi Adam ó-túttali napzamos leányára a 12 éves Csébi Borbálára ismert rá. A szerencsétlen kis leány meg október 29-én tűnt el hazuról. Testén az erőszakos halálnak látszanak némi nyomai, s most a bűnvizsgálatnak feladata kideríteni, hogy büntett vagy szerencsétlen véletlen áldozata-e a kis leány.

* **A hadsereg mappája.** Újgyes és igen hasznos térképet adott ki a G. Freytag és Berndt-féle bécsi mappakészítő-cég. A térkép pontosan feltünteti, hol és merre vannak az egyes hadtestek, hány és milyen ezred tartozik egy-egy városnak a helyorséghöz. A mappa ára 1 frt 20 kr.

* **Eljegyzés.** Oreskovich Gusztáv Eszékéről jegyer váltott Nanay Irén kisasszonnyal. Nanay Lajos bajai nyomdatulajdonos szeretreméltó leányával.

* **Kerékpár verseny Ujvidéken.** Az ujvidéki kerékpár egyesület a város által e célra átengedett területen mintegy 8000 frt költséggel egy kerékpár versenypályát fog legközelebb építeni.

* **Keztyű varró iskola Zentán** A földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszter Zentán olyan szakiskolát óbjalt felállítani, a melyben képzett szakiparosok vezetése alatt e földművelő munkások 3—4 hónap alatt elsajátíthatják a keztyűvarrást. Ez által az alföldi munkás téliére is kapna munkát, a mi bizony nagyon kívánatos, mert ma már a nyári keresményből egyedül nem él meg a földművelő munkás nép.

* **Agyonfojtott gyermek.** A lig megmagyarazható esőt történt Dungserszky Tomó bécei szállítás. Edelényi János béres 7 éves István fiacskáját e hó 9-én reggel a kipányvázott disznóhoz küldötte, hogy azt őrizze. A gyerekek nem tudni, hogy mi módon, a pánnya kötél a nyaka köré tekerőzött és mire a szülők oda érték a 7 éves fiu meg volt halva. A kis szerencsétlent csütörtökön temették el. Az esetről jelentés tettet a szolgabírósnál.

* **A bicska.** E hó 8-án delután Romátkai Lajos b.-petrovoszellói illetőségű csizmadia segéd kisse beszélve özv. Börcsökni házában levő lakására ment és ott valaminek fölött összeveszett David Katalinnal, a kivel vad házasságban élt. A veszekedés közben Romátkai kirántotta zsebkését és azzal az asszonyt három helyen életveszélyesen megszurta, úgy hogy az rögtön összeesett. A dühös férj látva tettének súlyát, hazuról azonnal eltávozott és önként jelentkezett a csendőrségnél, a hol le is tartóztatták.

* **Gyászhir.** Vettük a következő gyászjelentést: A számos rokonság nevében szomorodott szívvel jelentjük szeretett férjem, atyáink, testvérünk illetve sógorunk Sorok Gyula szilbási m. kir. postamesternek f. évi november hó 5-én reggel 1/2 órákor élete

54. évében történt elhunytát. A boldogult hült tetemei 1898. évi november hó 6-án d. u 3 órákor fogtak a szilbási sarkteremtő örök nyugalomra tételét. Az engesztelő szent miséet a 1898. évi november hó 8-án délelőtt 10 órákor a német-palankai róm. kath. templomban mutatták be az urnak. Béke legyen adott porai felett! Sorok Etelka, neje. Zarándy Zoltán fia. Zarándy sz. Hipp Valéria, menyé. Deogaró Lászlóné sz. Sorok Matild, özv. Nagy Palné. sz. Sorok Anna, Sorok János. testvére. Nagy István, Nagy Dezső, Nagy Géza, sógorai.

* **Eljegyzés.** Popp Szavín Arkád cs. és kir. főhadnagy eljegyezte Szredojevics Zsófia kisasszonyt, Jankovits David tekintélyes polgártársunk unokáját.

* **Választás.** Uj-Futtakon községi aljegyzővé egyhangulag Wessely Vilmos, inok választott meg.

* **Előmnkületi engedély megadása.** A kereskedelemügyi miniszter Greer Miklós és Grossmann Vilmos vállalkozó budapesti lakosoknak, a magyar kir. államvasutak Halas állomásától Jankovác, Mélykut, Tataháza, Bács-Almás, Bács-Madaras és Katymár községek érintésével a baja-zombor-ujvidéki vasut Sztanisics állomásáig vezető útvonalra, rendes nyomtatvárság helyiérdekű vasutvonala az 1898. évi november hó 1-én kiadott előmnkületi engedély érvényét a m. kir. államvasutak Kisszállás állomásától Mélykutig és a bja-zombor-ujvidéki helyiérdekű vasut Rigezsa állomásától Katymárig terjedő vonalakra való kiterjesztés és keskeny nyomtávra leendő tervezés tudomásul vétele mellett, a lejárat-til számított egy év tartalmára megadta.

* **Kamarai közgyűlés.** A szabadkai ügyvédi kamara december hó 18-án ülést tart, melyre a következő meghívóval hívja meg a kamara tagjait: A szabadkai ügyvédi kamara választmányának, — mely áll: az elnökből, elnökhelyettesből, titkárból, pénztárnokból, ügyész, nyolc választmányi tag és póttagból — újból megválasztására az 1874. évi XXXIV. t. c. 23-ik §-a alapján a közgyűlést 1898. évi december hó 18-ik napjának d. e. 10 órájára az ügyvédi kamara hivatalos helyiségében (Szabadka, Wesselényi utca, Balogh-ház, I-ső emelet) ezennel kiűzöm, miről a kamara tagjait azzal értesítem, hogy a közgyűlés egyedüli tárgyát a választás megjelése képezendi. Figyelmeztetem egyidejűleg az ügyvédi kamarának Szabadkan nem lakó tagjait az 1874. évi XXXIV-ik t. c. 23-ik §-ára, mely szerint szavazójegyeiket saját pecsétjükkel eltvá és kívülről neveiket ráírva beküldhetik. Szabadka, 1898. évi november 20. án. Paukovich Andor, a szabadkai ügyvédi kamara elnöke.

* **A ragadós állati betegségek állása** Bács-Bodrogh vármegyében november 9-én. Veszettség: Bács-Monostorszegh 1 u., Csantavér 2 u. O-Becse 2 udvar, Ujverbász 2 u., összesen 4 közs. 6 udvar. Takonykór és bőrféreg: Bács-Topolya 1 u., Csantavér 1 u., Jankovác 2 udv., Mélykut 2 udv., O-Kanizsa 1 udv., O-Morovica 2 udvar, Szabaly 2 udvar, összesen 7 község 11 udvar. Ruhkór: Bácsmartonos 1 udvar, Bács Topolya 2 udvar, Temerin 1 udvar, összesen 3 község 4 udvar. Sertésvész: Bács-Almás 1 udv., Bács-Feketehegy 1 u., Bács-Kula 1 udvar, Bács-Martonos 1 udvar, Bács Petrovoszelló 2 u., Bács-Szt-Tamas 2 u., Bács-Topolya 1 udvar, Bajsa 1 udv., Bikity 9 udvar, Csantavér 7 udvar, Csóka 1 udvar, Csurog 1 pta, Gakova 1 udv., Kovil-Szent Ivan 5 udvar; O-Becse 33 udvar, Rém 1 udvar, Szantova 11 udvar, Sztanisics 3 u., Titel 5 udvar, Ujverbász 1 udvar, Vilova 11 udvar, összesen 21 község.

* **Iskolai ünnepély Erzsébet napján.** A bács-gombos községi tanítótestület bold. eml. Erzsébet magyar királyné emlékeztetére nov. 19-én védszentje napján a

iskolai ünnepélyt rendez. Taragsorozat: 1. Reggel 1/2 órákor sz. misé hallgatása. II. 9 órákor a nagyobb iskolákban az eluljáróság, iskolaszék és érdeklődő vendégek jelenlétében: 1. Magyarország védasszonyához, Tárkányitól; szavalja Mayer A. VI. os t. tanuló. 2. Erzsébet királyné. Kutnyánszky Jenőtől; szavalja; Sójahajtó Anna V. oszt. tanuló. 3. Királynék halálára: Móra Istvántól; szavalja; Kálóz Maris V. osztályos tanuló. 4. Cipruság: Lúmpert Gézától; szavalja; György Erzsébet V. osztályos tanuló. 5. Erzsébet emléke: Bartha Miklóstól; előadja; Kálóz József IV. osztályos tanuló. 6. A nyolczadik kör: Abrányi Emiltől; szavalja; Hujnal Örsze V. osztályos tanuló. 7. A királyné itthon: Pósa Lajostól; szavalja; Egendorf Janos VI. osztályos tanuló. 8. Királynék emlékének törvénye ictatása; előadja; Stecker Anna V. osztályos tanuló. 9. Ferencz József alma: Pósa Lajostól; szavalja; Gróf Ilona V-ik osztályos tanuló. 10. Emejetelek szobrot: Kutnyánszky J.; szavalja; Pekán József V-ik osztályos tanuló. 11. Szt. György terén: Rakosítól; szavalja; Heiczeg Ignác VI-ik osztályos tanuló. 12. Királyunkhoz: gróf Zichy Gézától; szavalja; Drasnyak Imre VI-ik osztályos tanuló. 13. Könyörgés: Móra Istvántól; szavalja; Molnar Gábor, IV-ik osztályos tanuló. 14. Egek ékessége: Mária dal az ezerevből; énekl a iskolai gyermekkar. A megnyitó- és záró szót a tantestület részéről nt. Cziraky Gyula hitelemző úr fogja tartani.

* **Kuriai bírák Szabadkán.** Egy nagyszabású per van készülöben, amelynek eldöntését az ügyfelek választott bíróságra bízták. Alperes Szabadka városa — felperes a szabadkai gáztársulat. A gáztársulat t. i. a városnak a villamos vasutalt kötött szerződése által magát jogaiban sértve véli és megállapodott ellenfelel abban, hogy a pert választott bíróság eldöntésére bízza. Felperes bírákult megnevezte Fabinyi és Hegedűs kuriai bírákat, alperes pedig Paukovich Andort és Gyelmis Gerőt, akik tegnapelőtti ülésükön Czorda Bódog kuriai masodelőnököt választották meg elnökül. Az így alakult bíróság már meghozta első végzését, amely szerint felperes keresetét 60 nap alatt beadni tartozik. Az eldöntendő kérdés tehát az, hogy tullepte-e a város a szerződéses korlátokat akkor, amidőn a villamossal szerződést kötött. A kuriai bírák nagyon jól érezték magukat Szabadkán — a hol tiszteletükre a Nemzeti Casino helyiségeiben szükebb körű vacsorát adtak.

* **Árvay és Társa** csász. és kir. udvari szállító cég Budapesten, a hölgyvilág régi óhajának tett eleget, midőn az eddigi ruházati osztályt megnagyobbitva külön osztályt létesített szörmeárúkból. A szörmeipar hazánkban ugyanis eddig nem állott a magasban nyívn és így az előkelő hölgyvilág leggyakrabban külföldön rendelt meg szörme-kontefiók szükségleteit. Az Árvay cég egyetemben a párisi teplell. I., Rue Ambroise Thomas gondoskodott arról, hogy e tekintetben a legkényesebb igényeknek is megfelelhessen. Ugyanis a bécsi-utca 9. számú tárházban ezentul csakis eredeti párisi szörme-modellek szerint jaxettek, sétaköpenyek, volan-gallérok és mas konfekciók a legszakavatottabb munkaerők hozzájárulásával, a legizlesebben és legszolidabban készülnek. Az ideai szörmeárúkból, úgy mint Porsianer, Szalskin, Czoboly, Nerz, Czinchilla és moirirozott astrachanból állandóan dus a választék.

* **Szabadka város földmives iskolájának értesítője.** Ez a közhasznú intézet egy tartalmas értesítőben számol be az 1898-ik tanévről, a melyben a többek között előadja, hogy a lefolyt tanévben 20 tanuló iratkozott be, ebből 16 vizsgázott le szeptember 15-én. Ismerteti továbbá gazdasági állományát és hogy milyen eredménnyel ért el a gazdaság körül a lefolyt tanévben. Az intézet felügyelő bizottsága 10-szer tartott

rendes ülést, B-Bodrog megye 8 községben tartott február hóban népes gazdasági előadásokat, nevezetesen Baján 734, Bajmokon 774, Zomborban 365, Hodszágon 535, Doroszlón 540, Úvidéken 310, Kulán 716 és Topolyán 266 hallgató vett részt. Augustus 1-ői 27-ig néptanítóknek gazdasági pót-tanfolyamot tartott, amelyen 30 tanító vett részt. Az intézetet megállították a keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet 27. novembéke, a megyei győztesrészek gyűlésén jelen volt, a megye tanácsjegyzője 200. tapia, O-Verbaszról 42 gazda és Kularól 60 gazda. Junius 21-én Dr. D-rányi Ignác földmivelésügyi miniszter is látogatást tett az intézetben. Az értesítő a gazdákra nézve igen hasznos tanulmány.

* **Horgony Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hatfajásnal, csipfajdalom, tejfajásnal, kosztényénnél, csúsnál stb.-nél a **Horgony-Pain-Expellerrel** való bedorzsolések mindig fájdalomcsillapító-hatásúnak bizonyultak, sőt jarvanykórnál, minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az álltestnek Pain-Expellerrel való bedorzsolése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünő háziszér jó eredménytel használtott bedorzsolésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevasárlás alkalmával mindig határozottan: mint »Richter-féle **Horgony-Pain-Expeller**» vagy »Richter féle **Horgony-Liniment**» kérendő és a »**Horgony**» védjegyre kérünk figyelnit.

* **Könyvnyomdánkban** egy tanoncz felvételtik.

Közzgazdaság.

Baruch József élelmiszér bizományos (Budapest, központi vásáresarnok) üzleti jelentése.

A csarnokok forgalma utóbbi napokban kissé megcsappant. Ezen lanyholás, azonban valóságintűleg csak rövid átmenetű lesz, mert úgy a hűvösebb időjárás, mint az előrehaladott saison szükségessé teszi majd a készletek gyűjtését.

Vadban az export már megindult. Szép fiatal fűzánkakasok kerestettek. Jegyzés 1.20—1.50 eladásra. Nyul dbja 90—1.10, őz 40—55, szarvas 30—40 kr. kg-ra. Fogoly 1.10—1.40 párja.

Tojás ára rendkívüli szilárd. — I-á árú 41—42 frt eredeti ládánként.

Elő baromfóból, mint már mult jelentésben megírtam, volt a káppan különösen kerestett 1.30—1.70 irt pulyka 3—4 frt párja.

Csibéből a nagy pouland kelendő. Ára 80—1.10, nagy tyúk 1.00—1.30, kis csibe és kicsiny öreg tyúk nem kerestetik.

Ölött baromfi megint lanyhább. Vágotl liba kg-ra 45—50 kr.; — remélhetőleg ezen árcsökkenés a régi készletek felhasználása után meg fog szűnni.

A vaj fogyasztása javult. Jó falvai máj 80—85 kr. teavaj 95—1.15 kg-ra.

Burgonyában a kereslet valamivel alább hagyott. Szép, nagy világogatott áru 1.50—1.55 frt pr. mm.

Csarnok.

Nailaeh álma.

Lehunytá azt a hosszú selyem pillákkal árnyalt szép szemet, azután álmódott örökös boldogságról, virágos tavaszról, forró szerelemről.

A halovány hold sugara belopódzott hozzá a függöny nyíláson, csókot lopott érintetlen ajakról . . . a lány zephyr ott kűnn az ablak alatt valami szomorúságról regélt az ablak között milliő myosotis virágnak . . .

Oly szépek voltak a leányka álmai, mosoly derengett ajakán, tulvilági, üdvözítő, a melyet ha halandó meglát, elszódul tőle, mint az esti lepe a lámpa fényétől . . .

Vajjon miről álmodhatott Bagdad aranyhajú leánya, Hussey kalifa gyönyörű-fűzérének legragyogóbb gyémántja? . . .

Tizenegy éves korában miről álmodhatnók kelet leánya, a kinek forró a vére, a kinek álmai nem teljesültek.

Álmódott boldogságról, álmódott ragyogó jövőről, látott egy ifjút, a ki erős volt, mint egy mythologiai Isten, a ki erős és bátor volt, mint Herkules, a kinek szemében tűz ényelt, a mely megzavarta szívéit, elvette nyugalmát, annak a ki egyszer belenézett.

A szép Omér bégét, a kalife öcsesét, ott látta a hófehér paripáján, büszke csapatja élén, fegyvere ragyogott, mint kelet napja, hangja parancsoló volt, mint egy királyó.

Azután látta oda térdelni ezt a deli ifjút lábai elé, forró ajkát érinté és susogott édes lány hangon, mely megrészgíté a lelket, a melytől elborult a szív olyan önfeleltdé, olyan mámorossá a kéjes boldogságtól! . . . Ah! hogy az kimondhatatlan . . .

Azoktól az édes szavaktól a megintgott hyacint levele, pirosabb lett a rózsá, haloványabb a lilom, — és sápadtabb az illatdus harezias . . .

Nailah, a gyönyörű Nailah, Hussey kalifa legkedvesebb, legifjabb felesége olyan édesen hallgatta álmban a szavakat, oly jól estek azok az ő szerető lelkének, hogy elfeledte azt is, hogy bűn az a miről most ő álmodik, álmodik, oly bűn, a mit a hatalmas Allah megbüntet . . .

De ő csak álmódott tovább lehajolt álmban ahhoz a deli Omérhoz és hallgatta azt a susogást, a mit az a mézes ajk rebegett . . .

Az a susogás elmondta hogy mily örült vágy lakik abban a szívben, hogy mily bűnös szuevedély epezti Omér bégnek, a kalifa öcsének lelkét . . .

Beszélt az ifjú ragyogó csillagokról, a melyek lehullanak az őszi éjeken, beszélt királyokról, a kiknek meg kell halniok, mert születtek.

Azután susogta az ifju, hogy az esti szellő is azért születik, a harmat is azért hull a virágleveleire, hogy édes csókot lopjon a viola szirmáról.

És Nailah megértette a szavakat, megcsókolta az ifjút, — a hold ép akkor buj el a fellegek mögé, egy csillag épp akkor hullt a mármora ölébe.

Olyan édes volt az a csók, mint a hirik leheté, olyan kéjes, mint a paradicsomi illat, oh, hogy is dobogott a leányka szíve! . . .

Azután elbueszott az ifju tőle s látta ismét, a mint felült a hószín paripájára, látta, a mint bátor csapatja élén vágtatott az ellen felé . . .

Látta, a mint villogtak a zablák, ragyogtak a kardok, hallott halálhülgést, tört fegyverek tompa csörgését és hallotta a szép deli Omér hangját: . . . Hurráh: előre! . . .

Az imám a reggeli óra kezdetét hirdette a meeset tornyából, a nap miként a szűz pongyolájából — bontakozott ki a rózsaszínű felhőlepelből.

Nailah is fölveté azokat a fekete szemeket, a melyekhez nem lehetett hasonlítani az ébent, — ezt az aranyhaját megcsimítá és az vastag tekeresekbe omlott, hogy eltakarja azt a kebelt, a melyre halandó — mint a napra — nézni nem tudott.

Nailah ábrándozott . . . Oly szép álmai is voltak az éjjel . . .

Azután leszállt dagadó párnáiról, aranyos kaftánt vett magára, picziynke lábait aranyos cipőcskébe szorítá. Aranyal áttört turbánnal köríté szép fejét . . .

Kihajolt ablakán, lenézett kertjébe azután lement a földi paradicsomba, hogy üdözölhesse virágait . . .

Virágai egygyel megszaporodtak . . . A fehér lilomok és a kedves narciszok között egy véres karó emelkedett ki, a karón egy letakart emberfő volt . . .

Nailah felhajtá a lepeit . . . és reszketve sikoltott fel . . .

. . . A lepelre rá volt írva: „halál az árulóknak” . . .

A fej, Omér bég feje volt . . .

A csillag mi az éjjel lehullott: Omér csillaga volt . . .

Lehunytá azt a hosszú, selyem pillákkal árnyalt szép szemet, azután álmódott ismét, örökös boldogságról virágos tavaszról, forró szerelemről . . .

. . . És nem ébredt fel . . . soha többé . . . soha többé . . .

Irodalom.

Vértesi Károly.

(„Keleti Ég alatt. Egyiptomban.”)

Az osztatlan lelkesedés, melylyel a fővárosi sajtó Vértesi legújabb művét fogadta, nagy öröme hangol bennünket is. Rég ismerjük mi már azt a nevet; tudjuk, mily sokat ér az, kétszeresen jól esik, tehát látnunk azt az igazságos diadalt, melylyel a fővárosi zsurnalisztikája őt, a mindig szerényen működő író, legújabb kötete alkalmával üdvözölte.

Vértesi Károlyról tudja mindenki, hogy ami szép e földön található, azt ő nem hagyja meglátatlanul. Fenn az örök tél zuzmarás honától, le a trópusok forró homokjüg, . . . bejárta ő minden határszélét hogy gyönyörködjön és érezzen és lásson és halljon és azután elmesélje nekünk, akik nem lehetünk oda, azoknak a messzi vidékeknek esodaszép poézisát az ő ragyogó tollával költői lelkével, tudós képzettségével.

Alig néhány napja, hogy ismét valahol járt; Lissabomban, mint a sajtó kongressus tagja, — Spanyolországban, Afrikában . . . Utazik ő folyton, jár, szemléli, hogy gazdagítsa lelke gazdagságát s emlékeinek ezreibe hozzászatojlon még valami szebbet, olyat, amit eddig még nem látott.

. . . És ír. — Ír, helyesebben fest. Elénk állit egy kötetet, melynek fehér lapját fekete sorok rojják tele, és aki azokat beletekint, egy esodaszép világot lát meg élnékülni, mely megragadja a fantáziát, hogy aki olvas abból, odavágyik szintén abba a mesésép világra, hol a kéklő tenger mossa a partot hol a nap is fényesebben ragyog s hol pálmák hajladoznak a szél fuvaltatában . . .

A fővárosi sajtó odaállította Vértesi Károlyt arra a helyre, mely őt méltán megilleti; az első rangú írók sorába. De sőt ott látjuk arcképét és emléksorait a párisi „La Presse Internationale” és a portugali „Pimpao” ünnepi számában az európai sajtó legkiválóbb képviselőinek sorában.

Már előbb közöltük egyik számunkban az „O r s z á g - V i l á g” kitünő kritikáját; jelen alkalommal pedig a sajtó többi lapjainak véleményét hozzuk.

A „Magyar Szemle”

okt. 2-iki számában így ír:

Keleti ég alatt. Egyiptomban.

(Utirazok. Irta Versey Károly. Budapest, Franklin-társulat. Ára 6 koron.)

Az **utileírások** irodalma szép lendületet vett az utóbbi évtizedekben. Bizonyítja ezt nemcsak a sok ilyenmű könyv és a lapjainkban sürűn megjelenő dolgozatok száma, de bizonyítja a Kisfaludy-Társaság is, mely ha valamely új irodalmi műfaj virágzásnak indul, siet annak

egyik méltó képviselőjét a tagjai sorába választani, bizonyítja azzal, hogy Szűry Dénest mint utirajz-írókat választotta be rendezes tagjúl.

Az utirajzok egyik kiváló képviselője Vértési Károly.

Méltó feltűnést keltettek a szépirodalmunk egykori egyik legtekintélyesebb lapjában a Vadnai Károly által gondosan szerkesztett „Fővárosi Lapok”-ban, „Pesti Napló”-ban és más tekintélyes lapban megjelent utirajz, melyeket később a „Több ország”-ból cím alatt egy kötetben összegyűjtve kiadták s melyek a kritika tetszésével találkozottak. Pedig ezt a könyvet már két ilyenmű munka előzte meg: „Az Alpeselek között” című egy kötetben s az „Utirajzok Olaszországból” című, két kötetben.

Vértési Károly tehát nem új író e téren. A „Magyar Szemle” olvasói előtt sem, mely lapban jelent meg a múlt évben egy igen szép részlet, „A piramisok és a sfinax” cím alatt, a jelen könyvből.

Erdemes író könyvével találkozunk tehát mely igen részlegelt arra, hogy önálló ezikkben ismertessük.

Minden könyvet az a hangulat jellemmez legtalálhatóbban, melyet olvasása ébreszt.

Igy Vértési könyvét igen jól jellemzi az a sajtóságs, ujszerű formában és pedig költeményben megírt írói ajánlás, melyet Dömötör Pál ismert költőnek a „A szerzhöz” címzeve írt a könyvbe bevezetésül s mely költemény a Kelet bűbájjait zengő dithirambikus kezdetével, majd ódai lendületű ellentétivel s végül a keleti lelki nyomorúságokkal szemben a nyugati keresztény civilizáció nyújtotta megnyugtató búcsuletével teljesen kifejezi a könyv olvasása által keletkező hangulatot.

Hozzájárul e hangulat ébresztéséhez a mű 60 gyönyörű illusztrációja, is nem számítva ehhez a czimlapot, mely Góró Lajos jeles művészünk rajzában az Egiptomot jellemző apró képek művészi csoportozatából áll.

A mű első fejezete a tengeri utat írja le, az utközben levő szigeteket nem enciklopedikusan felsorolva, a minő száraz leírásal a hasontárgyú jelesebb művekben is találkozunk, hanem azokat, épen mint az utazás alatt csak érintve, mondani, vagy történeti legjellemzőbb vonásaikban mutatja be.

(Vége köv.)

— *Blumenthal Károly zeneszerzeményei.* Blumenthal Károly megyei aljegyzőnek pompás zeneszerzeményei jelentek meg Kollár József zombori könyvkereskedő-czég kiadásában Treispitit moceaux cím alatt. A mű egy valcerből, egy mazurkából és egy polkából áll. Mind a három zeneszerzemény költői ihlet műve. Ajánljuk a zenekedvelők figyelmébe; Ára 2 korona.

A „Háztartás”, a magyar háziasszonyok közlönye IV. évfolyamának 32. (140.) száma a következő gazdag és minden háztartásra fontos és érdekes tartalommal, szép képekkel díszítve jelent meg: A mi gyászunk. Vezérczik: Női keresetforrások. Egészség: Kitűnő sebfasztrom. A megüthés Fogopólas. Házi orvososság zuzodásra. Fejfájás. A szépség ápolása: Hámló arczbőr. Sarga szem az ajk fölött. Schéffer-féle hajkendős. Nevelőség: Háztartási tanfolyam a leányiskolákban. Lakás: Az ablak befagyas ellen. Befagyott ablakok tisztítása. Hálószoza: Hajtelkek tisztítása. Háziipar és művészet: Csinos faldisz. Gyöngyházbetét ulánzata. Dívat: Téli Ujdonságok. Háziiszerek: A besomagolt ruhák rossz szaga ellen. Mosás és vasalás: Sötét mosókelmék keményítése. Fűtés és világítás: Tűzveszély az izzólámpáknál. Háztartás: Fonás és szövés, éléskamra: A liszt kezelése. Konyha: A savanyu ludmáj készítése. Savanyu libamáj. Ecetágy. Megszagosodott vad. Étlapok: Tíz napra való étlap. Ételek: Magyar rostélyos. Nyul pác nélkül. Nyul libamájjal. Csirkés saláta. Savanyu burgonya főzelék. Fejes saláta. Birskörte vagy almamártás. Szercesen ing

ben, Ropogos torta. Csokoládé-puding. Mogyorótorla grillage-zsal. Apréczakalás. Darutorta. Kavart kuglóf. Sütemények: Teasütemény. Sandwichek. Finom díos kivi. Fagyalalok: Önműködő fagyalalógép. Baromfiudvar: A baromfi téli ellátása. Pince: Az új bor lefejtése. Méhes: Telen. Sertéseink: Férgek pusztítása. Mezőgazdaság: A természet téli működése. Kertészet: (Rovatvezető Kardos László) Cseréprózsa ápolása telen a szőlőben. Konyhakert: A sóska. Mi módon láthatjuk el konyhánkat egész télen salátával, a kormi krumpli szedés veszélyei. Szobakertészet: Szép orchideák. (Képekkel) Diszker: A kertigények télioldi díszje. Gyümölcsös: Az örökzöldök-sóska. Duches of Fife. A gyümölcsfák trágyása. A gyümölcsök megőrzése. Az edényekben nevelt gyümölcsfák teleltetése. Társasélet. Nőkről a nőeknek. Vegyes. Együl-másról. Irodalom. Színészet, zene. Képzőművészet! Csalládi rovat: Eljegyzés. Nász. Gyász. Humor. Rejtvények. Szerkesztői posta. Szépirodalom: Egy álomkép. Horváth Boldizsár költeménye. Apróságok királynékről. Néma gyermekeknek a szava. Regény, irta: Csaba. — A „Háztartás” előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Kiadóhivatal: Magyar Nyomda Budapest, VIII. József-utca 45. Mutatószámok ingyen.

— A „Magyar Hírnap” karácsonyi ajánlása. Évek óta kell már állandó érdeklődést, hogy mivel kedveskedik a Magyar Hírnap az ő előfizető közönségének. Amióta a Magyar Hírnap fennáll, évről-évre olyan ajándékkal lép meg olvasóit, amelyet bátran lehet irodalmi eseménynek nevezni. Gyönyörűen illusztrált Albumok voltak eddigéig a Magyar Hírnap karácsonyi meglepései s ezeket az Albumokat a legnevesebb írók s a leghíresebb illusztrátorok vállaltve igyekeztek olyan színvonalra emelni, hogy a tegnyásabb izlés is gyönyörűségét találja bennök. Az idén a Magyar Hírnap karácsonyi albuma felül fogja múlni az eddigieket. Nemesak tartalma lesz vákilon érdekes. hanem az illusztrációk új szépségekkel fogják gazdagítani. Ezenkívül olyan hasznos része is lesz az Albumnak, hogy mindenkire nézve praktikus becsüvé válik egyszerűsége. Arról nem is szólva, hogy az idén úgy, mint rendezes, ingyen, minden legkisebb díj nélkül kapják meg a Magyar Hírnap előfizetői. Azok, akik nem előfizetők, nem juthatnak majd hozzá másképp, csak szabott bolti ártért. A bolti ár jóformán annyi lesz, mint a Magyar Hírnap előfizetési díja. Előfizetések, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. Magyar Hírnap kiadóhivatalába Budapest, V., Honvéd-utca 4. szám alá, legezlszerűben postautalványon küldhetők.

— *Uj zeneművek.* Kéry Gyulától az ismer nevű dalköltőtől ismét három új dal jelent meg. A dalkedvelő közönség kétségkívül épp oly rokonszenven fogja fogadni, Kéry-nek ez újabb három dalát, mint a többieket, melyeket országszerte kedvelnek és dalolnak. A három új dal közül főképp az első lép meg fűlbemászó szép melodiájával. E dal szövege így hangzik: Költözik a golya fecske Napnyugatról délkeletre; Hull a level Viszi a szél messze messze ... Ugy elszorul az én szívem Szép tavaszát siratja: Isten veled fecskemadar, Isten veled golya madar Nem látjuk mi már egymást tavaszra. A három dal: 1). Költözik a golya fecske, 2). Nem szabad a menyecskekre nevelni, 3). Egy cseresnye, két cseresnye, három megy ... 75 krajczárért megrendelhető Rózsavölgyi és Társa cs. és királyudvari zenemű-gyáreskedésénél Budapestben, Kristó-tér 3 szám. Ugyanott megjelent, Tarnay Alajos legújabb zeneműve, a Nász-Gavotte zongorára Horanszky Lajosné szűl. Schwartzter Pálma urasszonynak ajánlva. Az izléses kiállított zenemű rendkívül dallamos, kidolgozása szubtilis és finom, ára 1 korona 40 filler. Chapna Eduardo-tól egy „Chitarata” című igen fűlbemászó olasz Serenadot kapunk, melábus hangulata igen melegen hat a kedélyre. Ára 1 korona; a Rózsavölgyi és Társa czég Magyar dalok és népdalok gyűjteményének IV. folyamából a 11. 12. 13. 14. szám jelent meg mely mindegyike egy ked-

veit magyar népdalt tartalmaz. A czímek a következők 11 Szomoruan szól a harang 12. Hortobágyi korecsmátosné 13. Beleg vagyok, fáj a szívem 14. Tilkon sírok barna kislány. Két dal ára egy fűzetben 1 korona. A felsorolt ujdonságokat minden zenebarátnak igen melegen ajánlhatok.

Felölös szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád** ügyvéd.

Kiadó-tulajdonos: **Oblát Károly.**

Ujfajta főzőedény!

Többszörösen kitűntetve.

— Minden államban szabadalmazva.

Rövidített főzési idő.

— A főzött főjminősége.

Szabadalom-tulajdonos:

BRÜDER WOHL, Wien VI,

Mittelgasse 22.

Bevezelve a cs. és k. udvari konyhában, a cs. és k. hadseregnél, intézeteknél, szállodákban és magánosoknál, stb. Minden konyhaedény- és vaskereskedésben kapható.

Prospectusok ingyen és bórmentve.

Meglepo ujdonsag!!

Kerékpárosuraknak figyelmébe!

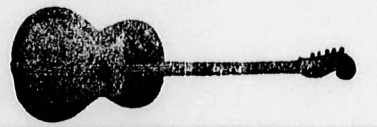
Az új nevezett

TROUBADUR ZENÉLŐSZERKEKET,

mely a kerékparra erősítve, hangja önműködőleg erős elhangzó darabokat zenél. Kapható:

Bosnyák János

hangszerkereskedésében Zrínyi-utca 173. sz. Zomborbán, ahol mindenemű hangszerek a legutjánosabb áron kaphatók. Tartós és olcsó javítások elfogadhatnak.

Rác György

Jolánföldi szőlőtelepén

és kértészetében **Kulán** kapható: Amerikai

száraz és zöldoltvány,

gyökeres amerikai vessző direkttermő (öntermő) amerikai gyökeres és európai gyökeres vesszők.

Gyümölcs, disz- és utcaszéli fák. A legiobb és legellentállóbb elősövények.

MacLura aurentiaca (országok narancs) és Gleditsia ezre 6 frt 50 kr. és 5 frt 50 kr. Arjegyzék kívánatra beküldetik.

Manhold Kálmán.

Uj NŐI CONFECTIO-ÜZLET a Trefort-utczában, Dr. Fal-
 czione Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett.

Üzletmegnyitás.

A nagyérdemü hölgyközönségnek szives tu-
 domására hozom, hogy itt helyben, a Trefort-
 utczában Dr. Falczione Nándor úr házában,
 özv. Jubáné úrnő helyisége mellett

NŐI CONFECTIO

üzletet nyitottam.

Különös figyelmébe ajánlom a nagyérdemü
 hölgyközönségnek őszi és téli Jaquettáimat,
 a legujabb francia és angol szabásban,
 továbbá mindennemü és kivitelü gallérok,
 burkény, (Radmantl) esőköpeny gyerme-
 kek számára is. Főtörekvésem, hogy a nagyér-
 demü hölgyközönség szives bizalmát kiérdemeljem,
 mit szerény haszon mellett igyekszem kivívni
 magamnak.

Továbbá bátor vagyok megjegyezni, hogy
 mindennemü átalakításokat, prémezéseket
 elvállalok, melyek saját felügyeletem alatt esz-
 közöltetnek.

Szives pártfogásért esedez

kiváló tisztelettel

Schäffer M. S.

Uj NŐI CONFECTIO ÜZLET a Trefort-utczában, Dr. Fal-
 czione Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett.

Uj női confectio-üzlet a Trefort-utczában, Dr. Falczione
 Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett.

Uj női confectio üzlet a Trefort-utczában, Dr. Falczione
 Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett.

